

Ngôn ngữ lập trình C#

Nội dung

- Giới thiệu về .NET Framework
- Ngôn ngữ lập trình C# :
  - Biến và kiểu dữ liệu
  - Chú thích
  - Hằng
  - Từ khóa
  - Xuất/nhập
  - Biểu thức
  - Các câu lệnh trong C#

.NET Framework

- Là một thành phần phần mềm được thêm vào hệ điều hành (Windows).
  - Chứa đựng những thư viện có sẵn.
  - Quản lý việc thực thi chương trình viết dưới nền tảng .NET
- Phiên bản được sử dụng trong môn học: .NET Framework 4.7 (đi kèm với Visual Studio 2015).

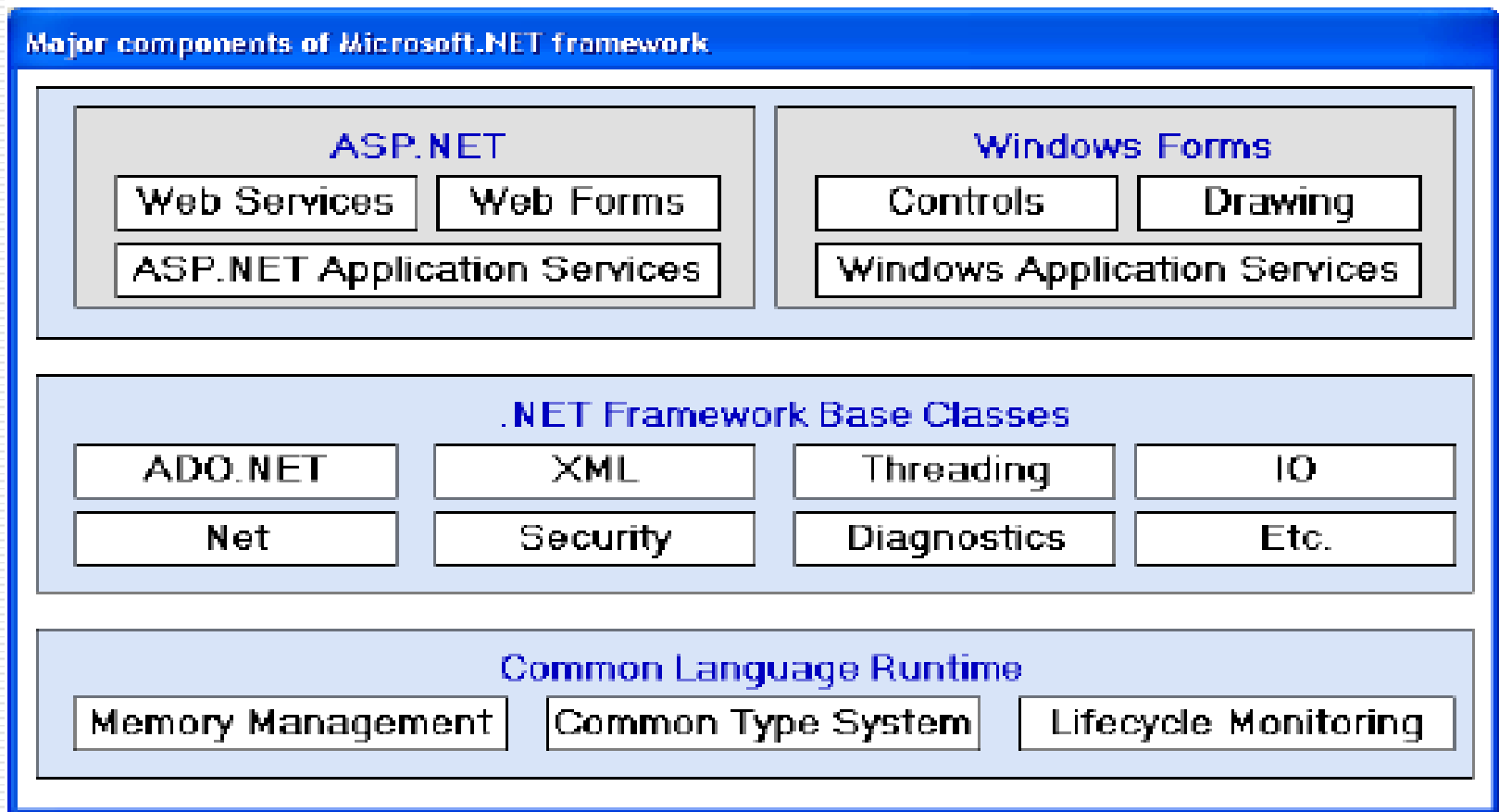
Các thành phần của .NET Framework [1]

- .NET Framework gồm 2 phần chính:
  - Thư viện lớp cơ sở của .NET Framework: tập hợp các lớp thư viện được định nghĩa sẵn.
  - Common Language Runtime (CLR): quản lý việc thực thi chương trình: quản lý bộ nhớ, thực thi mã lệnh, bắt lỗi, cấp phát và thu hồi vùng nhớ, ...

Các thành phần của .NET Framework [2]

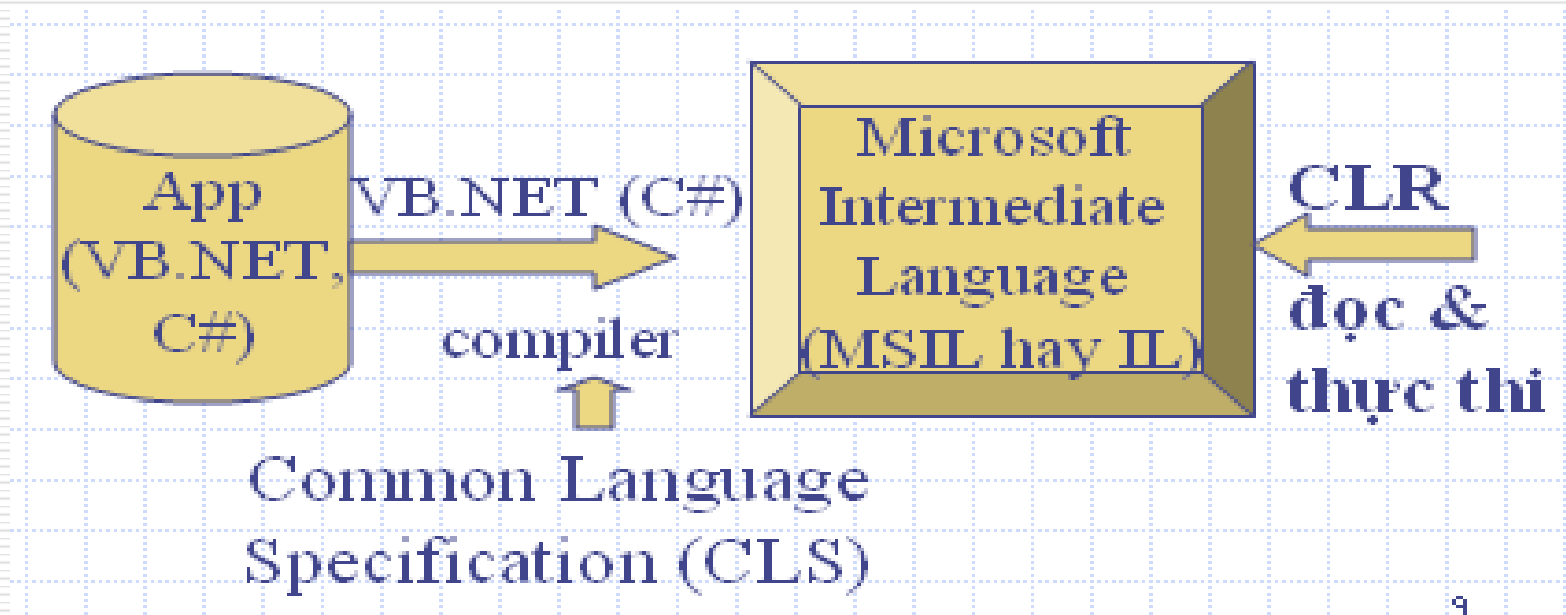

Ngôn ngữ và .NET Framework

- Tương thích giữa các ngôn ngữ lập trình với nhau (do CLR).

Ngôn ngữ lập trình C#

- C# là một ngôn ngữ lập trình thuần hướng đối tượng được thiết kế để xây dựng các ứng dụng chạy dưới nền tảng .NET Framework.

Chương trình C# đầu tiên

- ❑ Soạn thảo chương trình **Hello.cs** sau:

```
class Hello
{
    static void Main()
    {
        System.Console.WriteLine("Hello World");
    }
}
```

- ❑ Biên dịch chương trình:
csc <Tên chương trình>
- ❑ Sau khi biên dịch ta được 1 tập tin thực thi (exe), thực thi tập tin này

---

Biến và kiểu dữ liệu

Biến (Variable)

- ❑ Biến là đại lượng chứa dữ liệu trong quá trình tính toán.
- ❑ Giá trị của biến có thể thay đổi.
- ❑ Khai báo biến:
  - <Kiểu dữ liệu> <Tên biến>;
  - **Thí dụ:**   **int** empNumber;
                  string empName;

Kiểu dữ liệu (Data Types) [1]

- Một kiểu dữ liệu là một tập hợp các giá trị và tập hợp các phép toán thao tác trên các giá trị đó.
- Trong .NET, kiểu dữ liệu được chia làm 2 loại:
  - Kiểu giá trị
  - Kiểu tham chiếu

Kiểu dữ liệu (Data Types) [2]

- ❑ Kiểu giá trị: biến có kiểu giá trị lưu giá trị thực sự trong stack.
- ❑ Kiểu tham chiếu: biến có kiểu tham chiếu lưu giá trị thực sự trong heap, bên cạnh đó tham chiếu đến biến đó được ghi nhận trong stack.
- ❑ Cả 2 loại kiểu giá trị hay kiểu tham chiếu có thể là kiểu có sẵn hoặc do người lập trình định nghĩa.

Các kiểu sơ cấp chuẩn

Tên kiểu	Miền giá trị
byte	0..255
short	-32,768..32,767
int	-2,147,483,648.. 2,147,483,647
long	$-2^{63} .. 2^{63}-1$
float	$\pm 1.5e-45 .. \pm 3.4e38$
double	$\pm 5.0e-324 .. \pm 1.7e308$
decimal	$\pm 1.0 \times 10e-28 .. \pm 7.9 \times 10e28$
char	U+0000 .. U+ffff
bool	true, false

Các kiểu tham chiếu

- ❑ Object: là kiểu cơ sở của mọi kiểu khác trong C#.
- ❑ String: là kiểu tham chiếu có sẵn cho phép các biến kiểu này có thể lưu trữ dữ liệu chuỗi ký tự.
- ❑ Class: là kiểu do người lập trình định nghĩa (chương 2)
- ❑ Delegate: là kiểu do người lập trình định nghĩa cho phép các biến kiểu này tham chiếu đến một hay một số phương thức.
- ❑ Interface: kiểu do người lập trình định nghĩa (chương 2)
- ❑ Array: kiểu do người lập trình định nghĩa cho phép các biến kiểu này chứa các phần tử là những giá trị cùng kiểu

Quy tắc đặt tên

- ❑ Một tên chỉ có thể chứa ký tự, ký số và dấu gạch dưới.
- ❑ Bắt đầu phải là 1 ký tự hoặc là dấu gạch dưới.
- ❑ Tên không được trùng với từ khóa.
- ❑ Ngôn ngữ C# phân biệt ký tự hoa thường, do đó **Count** và **count** là 2 tên khác nhau.

Tên hợp lệ và không hợp lệ

Hợp lệ	Không hợp lệ
Employee	12A2
student	class
Name	Tom&Jerry
_EmpName	Lion King

Khai báo biến và gán trị cho biến

- ❑ Một biến trước khi sử dụng cần được gán trị.

<Tên biến> = <Giá trị>;

■ **Thí dụ:**   **string** emp_Name;
                  emp_Name = "Thomas";

- ❑ Vừa khai báo vừa gán trị:

<Kiểu> <Tên biến> = <Giá trị>;

■ **Thí dụ:**   **string** emp_Name = "Thomas";

Chú thích

Chú thích (Comment)

```
1 Program
2 using System.Collections.Generic;
3 using System.Text;
4
5 namespace Thidul
6 {
7     class Program
8     {
9         static void Main(string[] args)
10        {
11            /*
12             * Phương thức WriteLine cho phép hiển thị giá trị
13             * của một biểu thức lên màn hình
14             */
15            Console.WriteLine("Hello World");
16            Console.ReadLine();//Cho phím Enter tu ban phim
17        }
18    }
19 }
```

Hằng

Hằng (Constant)

- Hằng là đại lượng có giá trị không đổi trong suốt quá trình thực hiện của chương trình.
  - Hằng có tên
  - Hằng trực tiếp

Hằng có tên

□ Khai báo:

const <Kiểu hằng> <Tên hằng> = <Giá trị>;

□ Thí dụ:

const float Pi = 3.14F;

const float g = 9.8f;

Hằng trực tiếp – Literal [1]

- ❑ Boolean Literal: gồm có 2 giá trị **true** và **false**.
- ❑ Integer literal: là những giá trị thuộc kiểu int, uint, long, ulong. Các giá trị này được viết theo dạng số nguyên thông thường hoặc kết thúc bằng U (uint, ulong), L (long), UL hay LU (ulong).
  - Ví dụ: 50, 120L, 56UL

Hằng trực tiếp – Literal [2]

- ❑ Real literal: là những giá trị thuộc kiểu float, double, decimal. Các giá trị này được viết như dạng số thực thông thường hoặc kết thúc bằng F (float), D (double), M (decimal).
  - **Thí dụ:** 3.14, 9.8F, 12.0M
- ❑ Character literal: là giá trị thuộc kiểu char. Các giá trị này được viết trong cặp nháy đơn (`)`
  - **Thí dụ:**   `a`, `B`

Hằng trực tiếp – Literal [3]

- ❑ String literal: là những giá trị thuộc kiểu string. Các giá trị này được viết trong cặp dấu nháy kép ("")
  - **Thí dụ:** "Đại học Cần Thơ"
- ❑ Null literal: là giá trị rỗng. Các biến kiểu tham chiếu có thể nhận giá trị này.
  - **Thí dụ:**   **string** email = null;

Từ khóa

Từ khóa (Keyword)

- ❑ Là từ dành riêng của ngôn ngữ.
- ❑ Mỗi từ khóa có 1 ý nghĩa nhất định

Từ khóa (Keyword)

<code>abstract</code>	<code>bool</code>	<code>break</code>	<code>byte</code>	<code>case</code>	<code>catch</code>
<code>char</code>	<code>class</code>	<code>const</code>	<code>continue</code>	<code>default</code>	<code>double</code>
<code>enum</code>	<code>else</code>	<code>false</code>	<code>finally</code>	<code>float</code>	<code>for</code>
<code>foreach</code>	<code>goto</code>	<code>if</code>	<code>int</code>	<code>interface</code>	<code>long</code>
<code>namespace</code>	<code>new</code>	<code>public</code>	<code>private</code>	<code>protected</code>	<code>return</code>
<code>sbyte</code>	<code>short</code>	<code>static</code>	<code>string</code>	<code>struct</code>	<code>switch</code>
<code>throw</code>	<code>true</code>	<code>try</code>	<code>ushort</code>	<code>void</code>	<code>while</code>

Xuất/Nhập

Output - Xuất

- ❑ 2 phương thức dùng để xuất giá trị của biểu thức lên màn hình:
  - `Console.Write()`
  - `Console.WriteLine()`
- ❑ Tham số của 2 phương thức này là 1 biểu thức có kiểu bất kỳ

Output - Xuất

```
Console.WriteLine("C# is a powerful programming language");
```

```
Console.WriteLine("C# is a powerful");  
Console.WriteLine("programming language");
```

```
Console.Write("C# is a powerful");  
Console.WriteLine(" programming language");
```

Output:

```
C# is a powerful programming language  
C# is a powerful  
programming language  
C# is a powerful programming language
```

Giữ chỗ (Placeholders)

- Tổng quát, các phương thức `Console.Write()` và `Console.WriteLine()` có thể có nhiều hơn 1 tham số:
  - Tham số đầu tiên là 1 chuỗi có những điểm đánh dấu trong cặp `{}` chỉ vị trí của giá trị các biểu thức là những tham số kế tiếp sẽ hiển thị.
  - Các tham số kế tiếp là các biểu thức.
  - Các điểm đánh dấu được viết bắt đầu là 0. Chẳng hạn: `{0}`, `{1}`

Giữ chỗ (Placeholders)

```
int number, result;  
number = 5;  
result = 100 * number;  
Console.WriteLine("Result is {0} when 100 is multiplied by {1}",  
    result, number);  
result = 150 / number;  
Console.WriteLine("Result is {0} when 150 is divided by {1}",  
    result, number);
```

Result

Number

Input - Nhập

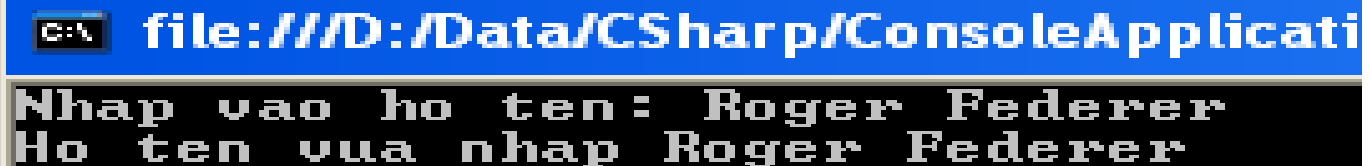

- Cho phép nhận giá trị từ bàn phím:
  - `Console.Read()`: nhận 1 ký tự từ bàn phím
  - `Console.ReadLine()`: nhận 1 chuỗi ký tự từ bàn phím.

Input – Nhập

```
class Program
{
    static void Main(string[] args)
    {
        string emp_Name;
        Console.Write("Nhập vào họ tên: ");
        emp_Name = Console.ReadLine();
        Console.WriteLine("Họ tên vừa nhập {0}", emp_Name);
        Console.ReadLine();
    }
}
```


C> file:///D:/Data/CSharp/ConsoleApplicati
Nhập vào họ tên: Roger Federer
Họ tên vừa nhập Roger Federer

Chuyển đổi kiểu - Lớp Convert

- ❑ Phương thức `Console.ReadLine()` chỉ nhận 1 chuỗi ký tự từ bàn phím.
  - Cần phải chuyển đổi kiểu nếu muốn nhận giá trị thuộc kiểu khác
- ❑ Một số phương thức của lớp `Convert`:
`ToInt32()`, `ToSingle()`, `ToDouble()`,
`ToDecimal()`, `ToBoolean()`

Chuyển đổi kiểu - Lớp Convert

```
class Program
{
    static void Main(string[] args)
    {
        string emp_Name;
        int emp_Age;
        double emp_Salary;
```

```
        Console.Write("Nhập vào họ tên: ");
        emp_Name = Console.ReadLine();
        Console.Write("Nhập vào tuổi: ");
        emp_Age = Convert.ToInt32(Console.ReadLine());
        Console.Write("Nhập vào lương: ");
        emp_Salary = Convert.ToDouble(Console.ReadLine());

        Console.WriteLine("Họ tên {0}; tuổi {1}; lương {2}", emp_Name, emp_Age, emp_Salary);
        Console.ReadLine();
    }
}
```

C:\ file:///D:/Data/CSharp/ConsoleApplication1/ConsoleAp

```
Nhập vào họ tên: Roger Federer
Nhập vào tuổi: 29
Nhập vào lương: 40000
Họ tên Roger Federer; tuổi 29; lương 40000
```

Biểu thức (Expression)

Biểu thức

- Là sự kết hợp giữa các toán hạng và toán tử nhằm tính toán ra 1 giá trị nhất định.
  - Toán hạng: biến, hằng (có tên hoặc trực tiếp).
  - Toán tử: các phép toán.
- Biểu thức là 1 phần của câu lệnh hoặc 1 biểu thức khác
- **Thí dụ:** $P_i * R * R$

Các toán tử số học

- Các toán tử số học cho phép tính toán trên các toán hạng là số hay chuỗi ký tự. Kết quả của việc tính toán là 1 số hay chuỗi.

Các toán tử số học

Operators	Description	Examples
+ (Addition)	Performs addition. If the two operands are strings, then it functions as a string concatenation operator and adds one string to the end of the other.	40 + 20
- (Subtraction)	Performs subtraction. If a greater value is subtracted from a lower value, the resultant output is a negative value.	100 - 47
* (Multiplication)	Performs multiplication.	67 * 46
/ (Division)	Performs division. The operator divides the first operand by the second operand and gives the quotient as the output.	12000 / 10
% (Modulo)	Performs modulo operation. The operator divides the two operands and gives the remainder of the division operation as the output.	100 % 33

Các toán tử quan hệ

- Các toán tử này nhằm so sánh giữa 2 toán hạng, kết quả là 1 giá trị đúng hoặc sai.

Các toán tử quan hệ

Relational Operators	Descriptions	Examples
<code>==</code>	Checks whether the two operands are identical.	<code>85 == 95</code>
<code>!=</code>	Checks for inequality between two operands.	<code>35 != 40</code>
<code>></code>	Checks whether the first value is greater than the second value.	<code>50 > 30</code>
<code><</code>	Checks whether the first value is lesser than the second value.	<code>20 < 30</code>
<code>>=</code>	Checks whether the first value is greater than or equal to the second value.	<code>100 >= 30</code>
<code><=</code>	Checks whether the first value is lesser than or equal to the second value.	<code>75 <= 80</code>

Toán tử điều kiện

- ❑ AND (&&): toán tử này thực hiện and giữa 2 toán hạng bool, kết quả là 1 giá trị đúng hoặc sai.
- ❑ OR (||): toán tử này thực hiện or giữa 2 toán hạng bool, kết quả là 1 giá trị đúng hoặc sai.
- ❑ NOT (!): toán tử này thực hiện not của 1 toán hạng bool, kết quả là 1 giá trị đúng hoặc sai.

Toán tử điều kiện

```
int num = -5;
if (num < 0 || num > 10)
{
    Console.WriteLine("The number does not exist
between 1 and 10");
}
else
{
    Console.WriteLine("The number exists between 1
and 10");
}
```

Output:

The number does not exist between 1 and 10

Toán tử tăng hoặc giảm

- ❑ Toán tử $++$: tăng giá trị của biến nguyên lên 1 giá trị.
- ❑ Toán tử $--$: giảm giá trị của biến nguyên 1 giá trị

Toán tử tăng hoặc giảm

Expression	Type	Result
<code>valueTwo = ++ValueOne;</code>	Pre-Increment	<code>valueTwo = 6</code>
<code>valueTwo = valueOne++;</code>	Post-Increment	<code>valueTwo = 5</code>
<code>valueTwo = --valueOne;</code>	Pre-Decrement	<code>valueTwo = 4</code>
<code>valueTwo = valueOne--;</code>	Post-Decrement	<code>valueTwo = 5</code>

Độ ưu tiên của các toán tử

Precedence (where 1 is the highest)	Operator	Description	Associativity
1	()	Parentheses	Left to Right
2	++ or --	Increment or Decrement	Right to Left
3	*, / , %	Multiplication, Division, Modulus	Left to Right
4	+, -	Addition, Subtraction	Left to Right
5	<, <=, >, >=	Less than, Less than or equal to, Greater than, Greater than or equal to	Left to Right
6	=, !=	Equal to, Not Equal to	Left to Right
7	&&	Conditional AND	Left to Right
8		Conditional OR	Left to Right
9	=, +=, -=, *=, /=, %=	Assignment Operators	Right to Left

Câu lệnh - Statement

Câu lệnh - Statement

- Câu lệnh là 1 nhóm các biến, biểu thức và từ khóa trong C# nhằm thực hiện 1 công việc nào đó.
- Trong C#, mỗi câu lệnh kết thúc bằng dấu ;
- Một dãy liên tiếp các khai báo và câu lệnh đặt trong dấu {} gọi là 1 khối lệnh

Câu lệnh - Statement

```
class Circle
{
    static void Main(string[] args)
    {
        const float _pi = 3.14F;
        float radius = 5;
        float area = _pi * radius * radius;
        Console.WriteLine("Area of the circle is " + area);
    }
}
```

Block

Câu lệnh if

```
if (condition)
{
    // one or more statements;
}
```

```
if (condition)
{
    // one or more statements;
}
else
{
    // one or more statements;
}
```

Câu lệnh if

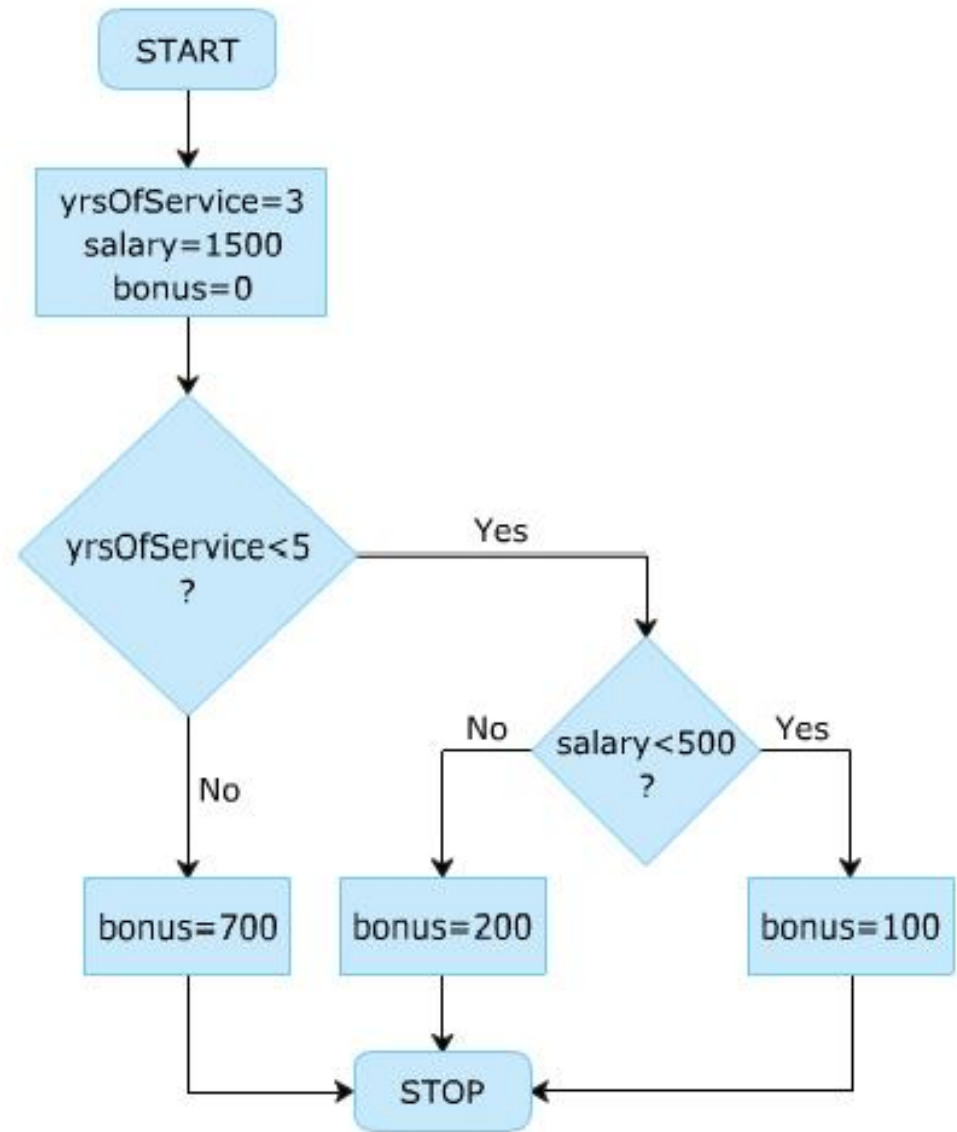

```
public int yrsOfService = 3;
public double salary = 1500;
public int bonus = 0;

if (yrsOfService < 5)
{
    if (salary < 500)
    {
        bonus = 100;
    }
    else
    {
        bonus = 200;
    }
}
else
{
    bonus = 700;
}
Console.WriteLine("Bonus amount: " + bonus);
```

Câu lệnh if

Câu lệnh switch

```
switch(expression)
{
  case value1:
    //statement sequence
    break;
  case value2:
    //statement sequence
    break;

  .....

  .....
  case valueN:
    //statement sequence
    break;
  default:
    //default statement sequence
}
```

```
static void Main()  
{  
    int day=5;  
    switch(day)  
    {  
        case 1:  
            Console.WriteLine("Sunday");  
            break;  
        case 2:  
            Console.WriteLine("Monday");  
            break;  
        case 3:  
            Console.WriteLine("Tuesday");  
            break;  
        case 4:  
            Console.WriteLine("Wednesday");  
            break;  
        case 5:  
            Console.WriteLine("Thursday");  
            break;  
        case 6:  
            Console.WriteLine("Friday");  
            break;  
        case 7:  
            Console.WriteLine("Saturday");  
            break;  
        default:  
            Console.WriteLine("Enter the day from 1 to 7");  
            break;  
    }  
}
```


Vòng lặp while

```
while (condition)
{
    // one or more statements;
}
```

Vòng lặp while

□ Liệt kê các số chẵn từ 1 đến 10

```
static void Main()
{
    int Num=1;
    Console.WriteLine("Cac so chan: ");
    while (Num<=10)
    {
        if (Num%2==0)
            Console.WriteLine(Num);
        Num++;
    }
    Console.ReadLine();
}
```

Vòng lặp do ... while

```
do
{
    // one or more statements;
} while (condition);
```

Vòng lặp do ... while

□ Liệt kê các số chẵn từ 1 đến 10

```
static void Main()
{
    int Num=1;
    Console.WriteLine("Cac so chan: ");
    do
    {
        if (Num%2==0)
            Console.WriteLine(Num);
        Num++;
    }
    while (Num<=10);
    Console.ReadLine();
}
```

Vòng lặp for

□ Cú pháp cơ bản của vòng lặp for:

```
for (initialisation; condition; increment/decrement)
{
    // one or more statements;
}
```

Vòng lặp for

□ Liệt kê các số chẵn từ 1 đến 10

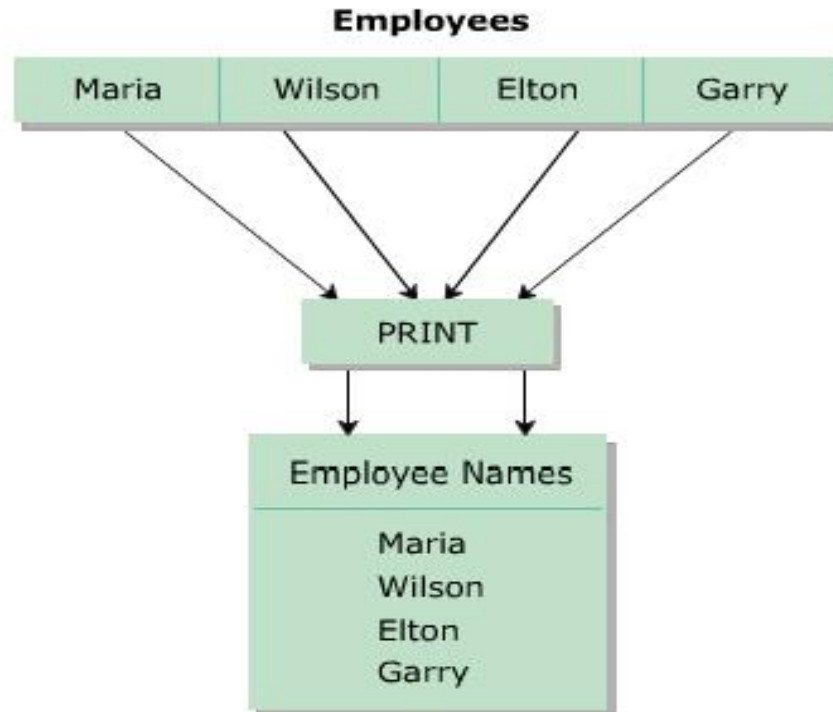
```
static void Main()
{
    Console.WriteLine("Cac so chan: ");
    for(int Num=1;Num<=10;Num++)
    {
        if(Num%2==0)
            Console.WriteLine(Num);
    }

    Console.ReadLine();
}
```

Vòng lặp for each

- Cho phép đi qua 1 tập hợp các phần tử:

Vòng lặp for each

□ Cú pháp:

```
foreach (<datatype> <identifier> in <list>)  
{  
    // one or more statements;  
}
```


Vòng lặp for each

```
static void Main()
{
    string []emp_Names = {"Maria", "Wilson",
                          "Elton", "Garry"};

    foreach(string str in emp_Names)
        Console.WriteLine(str);
    Console.ReadLine();
}
```

Câu lệnh break

- ❑ Cho phép thoát khỏi vòng lặp không cần kiểm tra điều kiện của vòng lặp

```
static void Main()
{
    int i,n;
    n=11;
    for(i=2;i<=n-1;i++)
        if (n%i==0) break;

    if(i==n) Console.WriteLine("{0} la so nguyen to", n);
    else Console.WriteLine("{0} khong la so nguyen to",n);

    Console.ReadLine();
}
```

Câu lệnh continue

- Câu lệnh continue cho phép kết thúc lần lặp hiện hành và chuẩn bị bắt đầu lần lặp kế tiếp.
- **Thí dụ:** Liệt kê các số chẵn từ 1 đến 10:

```
Console.WriteLine("Cac so chan: ");  
for(int Num=1;Num<=10;Num++)  
{  
    if(Num%2!=0)  
        continue;  
    Console.WriteLine(Num);  
}  
  
Console.ReadLine();
```